

Besluit **Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Communication and Multimedia Design van de NHL Hogeschool**

	Gegevens	
datum	Naam instelling	: NHL Hogeschool
30 april 2014	Naam opleiding	: hbo-bachelor Communication and Multimedia Design (240 ECTS)
onderwerp	Datum aanvraag	: 20 december 2013
Besluit accreditatie	Variant opleiding	: voltijd
hbo-bachelor	Locatie opleiding	: Leeuwarden
Communication and Multimedia	Datum goedkeuren panel	: 25 april 2013
Design van de NHL Hogeschool	Datum locatiebezoeken	: 11 en 12 juni 2013
(002440)	Datum visitatierapport	: oktober 2013
uw kenmerk		
--		
ons kenmerk		
NVAO/20141493/SL		
bijlagen	Beoordelingskader	
3	Beoordelingskader voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).	

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

Beoogde eindkwalificaties

De opleiding Communication and Multimediadesign (verder CMD) aan NHL Hogeschool heeft haar eindkwalificaties gebaseerd op het landelijk beroeps- en competentieprofiel zoals dat door het International Network CMD in 2011 is vastgelegd. In 2012 is het competentieprofiel van de opleiding geactualiseerd en besproken met de opleidingsadviesraad, waarin vertegenwoordigers van het werkveld participeren.

De eindkwalificaties zijn beschreven in tien competenties, die ieder in drie niveaus zijn onderverdeeld: basisniveau, gevorderd niveau en expert niveau. Om te kunnen afstuderen moeten alle studenten de competenties op basis en gevorderd niveau aantonen. Daarnaast moeten de studenten de competenties Research & Innovation, Growth and Reflection en ten minste drie extra competenties op expertniveau aantonen. Het panel komt tot de conclusie dat de eindkwalificaties van de opleiding aansluiten bij het landelijk profiel en hetgeen het werkveld van afgestudeerden vereist. Daarnaast heeft het panel vastgesteld dat de eindkwalificaties van de opleiding CMD zich op het hbo- bachelorniveau bevinden, zich daarbij baserend op de Dublin-descriptoren.

Op basis van deze overwegingen beoordeelt het panel standaard 1 als voldoende.

Programma

Het werkveld, waarin CMD'ers werken, ontwikkelt zich snel. De opleiding speelt in op deze dynamiek door te kiezen voor een praktijkgestuurd onderwijsprogramma aan de hand van concrete opdrachten. De opleiding kiest om dezelfde reden voor een dynamische Body of Knowledge and Skills (BoKS), die bestaat uit een wisselende samenstelling van literatuur- en bronverwijzingen. Het panel onderschrijft de keuze voor de praktijkgestuurde oriëntatie van het onderwijsprogramma, maar zou in de BoKS graag een basispakket aan literatuur en andere bronnen over de ontwikkelingen in de samenleving en cultuur terugzien. Dat basispakket zou studenten de mogelijkheid kunnen bieden om diepgaander kennis en daarmee visie te ontwikkelen in relatie tot de media en het vakgebied CMD. Daarnaast ziet het panel dat de opleiding zich oriënteert op het ontwikkelen van onderzoeksvaardigheden bij studenten onder meer door het werken aan onderzoeksopdrachten verworven via het Lectoraat Serious Gaming en het Kenniscentrum dat aan de opleiding verbonden is. Het panel constateert dat de ontwikkeling van onderzoeksvaardigheden zich nu nog in een pril stadium bevindt. De opleiding oriënteert zich op bij het werkveld en het eigen onderwijsmodel passende onderzoeksmethodes als design research. Het panel ziet dat de onderzoeksopdrachten van het Lectoraat en het kenniscentrum studenten een goede mogelijkheid bieden om deze methodes toe te passen en de vaardigheden van studenten te ontwikkelen.

Op basis van deze overwegingen beoordeelt het panel standaard 2 als voldoende.

De opleiding CMD is opgebouwd uit leercycli, waarin studenten in iedere studieperiode in staat worden gesteld om te ontwikkelen competenties te koppelen aan projecten en onderzoeksopdrachten in minoren en stages. In samenspraak met de mentor stelt een student in een POP vast wat zijn leerdoelen zijn, aan welke competenties hij wil werken en hoe hij deze wil aantonen. Bij een integraal assessment aan het einde van de leerperiode toont de student zijn voortgang aan in de producten die hij ontwikkeld heeft. De uitkomsten van het assessment vormen de input voor de volgende leercyclus in de volgende studieperiode. De opdrachten waaraan studenten werken, worden geworven door het kenniscentrum en het Lectoraat.

Pagina 3 van 10 Het panel constateert dat de opleiding CMD op deze wijze een doordachte samenhang in haar onderwijsprogramma heeft aangebracht. Studenten zijn in staat om op individuele basis hun competenties te ontwikkelen tot het niveau van de eindkwalificaties. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel voldoende voor standaard 3.

De opleiding werkt vraaggestuurd en praktijkgestuurd aan de ontwikkeling van de competenties van studenten. De vraagsturing komt tot uitdrukking in de leercycli waarin studenten werken aan hun competenties. Deze werkwijze biedt studenten de kans om hun eigen CMD profiel te ontwikkelen al naar gelang hun belangstelling en talenten. De praktijksturing komt tot stand door het werken aan concrete opdrachten van bedrijfsleven of maatschappelijke instellingen. In de zogenaamde communities of practice werken studenten met elkaar en met docenten samen aan de verschillende opdrachten. Het panel ziet in het didactische concept van deze opleiding grote voordelen voor studenten die in staat zijn zich op individuele wijze te profileren en hun onderwijsprogramma vorm te geven. Tegelijkertijd ziet het panel ook enige uitdagingen voor het vraaggestuurde didactische concept van de opleiding. Het didactisch concept gaat uit van vraagsturing en blijft weg van gestandaardiseerd aanbod, ook waar dat het wellicht wel van belang zou kunnen zijn bijvoorbeeld in het bieden van een gestandaardiseerd basispakket aan kennis over bredere maatschappelijke, culturele, sociologische en technologische ontwikkelingen waartoe het CMD vak zich verhoudt.

Uit de voor het panel toegankelijke werkstukken heeft het panel moeten constateren dat niet alle studenten gebruik maken van de aangeboden BoKS om de noodzakelijke basistoerusting te verwerven die van belang is voor theoretische verdieping en methodisch gefundeerd onderzoek. Het panel heeft gezien dat de opleiding zoekt naar mogelijkheden om op een geëigende wijze om te gaan met de verhouding tussen vraagsturing en standaardisering om studenten te stimuleren de noodzakelijke kennis te verwerven. Deze overwegingen in aanmerking nemend beoordeelt het panel standaard 4 als voldoende.

De instroom van het programma is adequaat georganiseerd. Het panel ziet dat de opleiding goed in staat is om studenten die afkomstig zijn uit het vo, het mbo en andere opleidingen met succes te laten instromen.

Een voorbeeld daarvan zijn de zogenaamde zwaluwstaarttrajecten, waarbij studenten uit het vierde jaar van het mbo al enige vakken op de hbo CMD opleiding volgen. Studenten geven aan dat de persoonlijke begeleiding van docenten hen helpt om zich het didactisch concept van de opleiding eigen te maken. Vanuit NHL Hogeschool is er een efficiëntiebeleid aanwezig waar CMD-studenten gebruik van kunnen maken. Het panel beoordeelt standaard 5 als voldoende.

De opleiding CMD kent een intensief studieprogramma. Het aantal contacturen is hoog (28), studenten geven aan gemiddeld 40 uur per week aan hun studie te besteden. De intensieve persoonlijke begeleiding van docenten en het vraaggestuurde karakter dragen volgens de studenten bij aan de studeerbaarheid van het programma. Het panel onderschrijft dit. De persoonlijke benadering van studenten draagt daarnaast zichtbaar bij aan het beperken van studie uitval na de propedeutische fase, gezien het toenemende rendement van de opleiding. Het panel is hier positief over. Excellente studenten kunnen deelnemen aan NHL Hogeschool excellentieprogramma of er voor kiezen om een cum laude traject te volgen.

Pagina 4 van 10 Het cum laude traject heeft een afwijkende vorm van wat elders gebruikelijk is. Studenten verwerven een cum laude predicaat door meer competenties op expert niveau af te sluiten, niet op basis van het afsluiten van competenties op een excellent niveau. Het panel vindt dat jammer.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel voldoende voor standaard.

De opleiding voldoet met de 240 EC aan de wettelijke eisen. Het panel beoordeelt standaard 7 als voldaan.

Personeel

De opleiding CMD heeft haar meerjarenpersoneelsplan gebaseerd op het Strategisch Plan van NHL Hogeschool. In het personeelsplan staan doelstellingen voor wat betreft de scholing en het aanstellingsbeleid, afgestemd op de ambities van de opleiding. Het panel constateert dat het management jaarlijks invulling geeft aan de plannings- voortgangs- en beoordelingscyclus door het voeren van gesprekken met docenten. Daarmee is de basis voor een adequaat personeelsbeleid gewaarborgd. De opleiding biedt docenten de mogelijkheid tot bijscholing en streeft naar het verhogen van het aantal mastergeschoolde docenten. Het panel acht het personeelsbeleid op orde, maar heeft wel twijfels over de haalbaarheid van het streven het aantal mastergeschoolde docenten substantieel te verhogen. Die twijfels vloeien voort uit de hoge werkdruk (zie ook standaard 10). Het panel beoordeelt standaard 8 op basis van deze overwegingen als voldoende.

Het docententeam beschikt over een brede vakinhoudelijke kennis van het CMD-vak, zo stelt het panel vast. De aanwezige vakkennis is toereikend om studenten tot professionals op te leiden. Op sommige punten acht het panel daarentegen meer diepgang gewenst en dan met name in de verbinding tussen vakinhoud en de trends die impact hebben op de economie, de samenleving en de ontwikkelingen in het media landschap.

Ook de onderzoeksvaardigheden van docenten kunnen verbeteren, bijvoorbeeld door het uitbreiden van het aantal master geschoolde docenten. Het aantal mastergeschoolde docenten is nog relatief beperkt. De opleiding is zich daarvan bewust en heeft haar aanstellings- en scholingsbeleid daarop ingericht. Het panel vindt het positief dat de opleiding specifiek aandacht besteedt aan de didactische vaardigheden van docenten. Docenten zijn verplicht om een cursus Pedagogisch Didactische Bekwaamheid te volgen. Het panel beoordeelt standaard 9 als voldoende.

Het panel constateert dat het aantal docenten bij de opleiding CMD voldoet aan de docent/studentratio norm van 1:30. In de praktijk van deze opleiding acht het panel deze norm minder passend. Het gekozen didactische concept doet een groot beroep op de tijd en de inzet van docenten. Zoals een docent verzuchtte: deze opleiding kent 900 individuele curricula. Met name de start en de afronding van onderwijsperiodes vergt veel aandacht van docenten, onder meer bij het houden van de assessments. Daarnaast draagt de snelle groei van de opleiding bij aan de werkdruk van docenten. De opleiding zoekt actief naar mogelijkheden om de piekbelasting te verminderen, zo stelt het panel vast. De hoge werkdruk brengt het risico met zich mee dat een aantal zaken minder aandacht krijgt dan wellicht nodig is. Het panel denkt daarbij aan scholing, de invulling van de kwaliteitszorg en het inwerken van nieuwe docenten. Docenten en management lijken zich daar evenwel goed van bewust en werken aan verbetering.

Pagina 5 van 10 Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel voldoende voor standaard 10.

Voorzieningen

De opleiding Communication and Multimedia Design is gevestigd in het in 2010 vernieuwde gebouw van NHL Hogeschool in Leeuwarden. Het panel heeft bij het visitatiebezoek vastgesteld dat de voorzieningen en de ruimtes waarover de opleiding beschikt, goed geoutilleerd zijn en passen bij het didactisch concept van waaruit de opleiding werkt. Daarnaast maakt CMD gebruik van de multimediasstudio Gameship, waarbij studenten gebruik kunnen maken van de meest eigentijdse voorzieningen op het gebied van audio, video en motion capture. Naast de opleiding CMD maken ook externe bedrijven gebruik van deze studio. Het panel was zeer onder de indruk van de voorzieningen die Gameship de studenten biedt. Ook de mogelijkheid om met externe partijen samen te werken aan innovatieve projecten vindt het panel positief. Het panel beoordeelt standaard 11 als goed.

De opleiding zet stevig in op studieloopbaanbegeleiding om het vraaggestuurde didactische concept tot zijn recht te laten komen. De begeleiding van docenten is intensief. Mentoren hebben een belangrijke rol in het vormgeven van de individuele leercycli van studenten. Docenten zijn zeer betrokken bij de uitvoering van de projecten. Uit gesprekken met studenten en docenten leidt het panel af dat dit systeem werkt. Studenten zijn zeer te spreken over de ondersteuning die zij ontvangen en dat komt ook naar voren uit de NSE resultaten.

Een aantal van hen geeft aan bewust te hebben gekozen voor deze opleiding vanwege het didactisch concept en de intensieve contacten met docenten. Het panel beoordeelt op basis van bovenstaande overwegingen standaard 12 als goed.

Kwaliteitszorg

Het panel constateert dat de opleiding sterk gericht is op het verbeteren van haar werkwijze. De opleiding besteedt veel tijd en aandacht aan het evalueren van de resultaten, zo blijkt uit de gesprekken en de documentatie. Dat wat de opleiding beoogt bij de studenten door het hanteren van een leercyclus op basis van de Deming (PDCA- cyclus) past zij ook toe op het verder ontwikkelen en verbeteren van haar onderwijsprogramma. Reflectie op de resultaten die de opleiding heeft behaald, is daarbij een belangrijk onderdeel. Het panel concludeert dat de opleiding de PDCA-cyclus op een adequate wijze heeft georganiseerd. Het panel beoordeelt standaard 13 daarmee als voldoende.

De opleiding is er de afgelopen periode in geslaagd om een aantal verbeteringen te realiseren in haar werkwijze zoals bijvoorbeeld de actualisering van het competentieprofiel en het zoeken naar mogelijkheden om de werkdruk te verminderen. Docenten zijn actief bezig om het programma voortdurend te verbeteren, zo constateert het panel. Het panel stelt daarbij vast dat de werkdruk en het vraaggestuurde didactische concept het daadwerkelijk implementeren van verbeteringen bemoeilijkt. Het vraaggestuurde concept bijvoorbeeld zorgt ervoor dat docenten terughoudend zijn in formuleren van een sturende visie op de vakinhoudelijke ontwikkeling van de opleiding. Uit de gesprekken met het management en de docenten blijkt de opleiding dit risico in beeld te hebben. De opleiding zoekt manieren om focus op didactische en vakinhoudelijke positionering meer in evenwicht te brengen.

Het panel beoordeelt standaard 14 daarom als voldoende.

Pagina 6 van 10 De opleiding betreft intensief diverse stakeholders bij de invulling en de verbetering van het onderwijsprogramma, zo stelt het panel vast. Er vindt regelmatig overleg plaats met studenten, docenten en met het werkveld bijvoorbeeld via de opleidingsadviesraad. Het alumnibeleid daarentegen is nog niet uitgewerkt. Verder is het voor het panel niet altijd even duidelijk waar de stakeholders nu werkelijk invloed op hebben en wat daar het resultaat van is. Een voorbeeld daarvan is de Commissie Inhoud en Strategie, waarin docenten zitting hebben. Het werkveld voelt zich via de opleidingsadviesraad zeer betrokken bij de ontwikkeling van de opleiding, bijvoorbeeld door de inbreng in de invulling van de minoren. Het panel constateert dat de opleiding de input vanuit de opleidingsadviesraad op een adequate manier in haar onderwijsprogramma weet te vertalen. Het panel beoordeelt alles tegen elkaar afwegend standaard 15 als voldoende.

Toetsing en beoogde eindkwalificaties

De toetsing van de resultaten vindt voornamelijk plaats door individuele assessments. Het panel constateert dat de opleiding de laatste jaren meer aandacht heeft besteed aan de kwaliteit van toetsing en beoordeling.

De opleiding evalueert sinds 2012-2013 systematisch de uitkomsten van de assessments en legt de bevindingen daarvan vast. Het panel hecht daaraan een groot belang, gezien de prominente rol die individuele assessments innemen in het onderwijsprogramma. Het panel vindt de feedback die docenten aan studenten geven van een hoog niveau. De gegeven feedback ondersteunt studenten bij hun leerproces en hun persoonlijke ontwikkeling. Daarentegen vindt het panel de wijze waarop studenten beoordeeld worden minder transparant. De uitwerking van de verschillende competentieniveaus in indicatoren waar de opleiding zich nu op richt, is volgens het panel een verstandige keuze om deze onduidelijkheid te verminderen.

Tot slot vindt het panel het jammer dat excellente studenten voor hun prestaties niet zichtbaar met een cum laude beoordeling of anderszins worden beloond (zie ook standaard 6).

Het panel heeft vijftien eindwerkstukken bestudeerd. In alle vijftien gevallen kon het panel de voldoende beoordeling van de opleiding onderschrijven. De opleiding slaagt er in om studenten van voldoende niveau als CMD-professional op te leiden, zo stelt het panel vast. Het panel constateert dat de opleiding het afstudeertraject gedegen heeft georganiseerd. De eindwerkstukken die het panel heeft gezien zijn op bachelorniveau. De onderwerpen zijn actueel en goed gekozen; de methode van aanpak is over het algemeen redelijk maar in een aantal gevallen ook minder sterk onderbouwd. Daarnaast heeft het panel een aantal kritische kanttekeningen over het gebruik van (literatuur)bronnen en de wijze van beoordeling. Opvallend is dat de eindwerkstukken meer van feedback dan van een daadwerkelijke beoordeling zijn voorzien. De opleiding heeft recent een nieuw beoordelingsformulier ingevoerd voor de eindwerkstukken. Het panel ziet dit als een stap in het vergroten van de transparantie van beoordeling.

Op basis van de positieve beoordeling van het niveau van de eindwerkstukken beoordeelt het panel standaard 16 als voldoende.

De NVAO onderstreept de aanbevelingen van het panel om een stevige kennisbasis als bodem voor het vraaggestuurd onderwijs op te bouwen en om verder te werken aan een transparante beoordelingssystematiek. De NVAO onderstreept in het bijzonder de aanbeveling om de eindwerkstukken inzichtelijk op te behalen indicatoren te beoordelen en niet alleen van feedback te voorzien.

Besluit

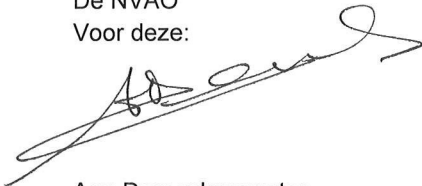
Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de NHL Hogeschool te Leeuwarden in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 24 maart 2014 naar voren te brengen. Bij e-mail van 14 april 2014 heeft de instelling ingestemd met het voornemen tot besluit.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Communication and Multimedia Design (240 ECTS; variant: voltijd; locatie: Leeuwarden) van de NHL Hogeschool te Leeuwarden. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 30 april 2014 en is van kracht tot en met 29 april 2020.

Den Haag, 30 april 2014

De NVAO
Voor deze:

Ann Demeulemeester
(bestuurder NVAO)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
1. Beoogde eindkwalificaties	1. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Voldoende
2. Programma	2. De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.	Voldoende
	3. De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	Voldoende
	4. De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	Voldoende
	5. Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.	Voldoende
	6. Het programma is studeerbaar.	Voldoende
	7. De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma.	Voldoende
	3. Personeel	8. De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid.
9. Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.		Voldoende
10. De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma.		Voldoende
4. Voorzieningen	11. De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.	Goed
	12. De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.	Goed
5. Kwaliteitszorg	13. De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.	Voldoende
	14. De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan realisatie van de streefdoelen.	Voldoende
	15. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.	Voldoende
6. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	16. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

Tabel 1: Uitval uit het eerste jaar.

Cohort	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Uitval	30.1%	18.0%	21.3%	29.4%	28.2%	25.9%

Tabel 2: Uitval uit de bachelor.

Cohort	2006	2007	2008
Uitval	17.7%	15.2%	...%

Tabel 3: Rendement.

Cohort	2006	2007
Rendement	50.6%	64.8%

Tabel 4: Docentkwaliteit.

Graad	Ma	PhD
Percentage	22 %	3 %

Tabel 5: Student-docentratio.

Ratio	1:29,2
-------	--------

Tabel 6: Contacturen.

Studiejaar	1	2	3	4
Contacturen	28	28	28	28

- Drs. J.E.D. Ossewold , voorzitter, eigenaar en directeur van The Creative Media Consultancy, alsmede Lector Media/interactie & narratie, Fontys Hogescholen en hoofd FutureMediaLab.
- Drs. E.M.J.M. van Nispen MBA is CFO van het Algemeen Nederlands Persbureau en fundmanager Dutch Creative Industry Fund.
- Drs. E. Randoe MCM is directeur eigenaar Veranderlab, nadat zij directeur Instituut voor Interactieve Media bij Hogeschool van Amsterdam is geweest.
- M.C. Koreman (student-lid) heeft de opleiding Communicatie & Multimedia Design bij Hogeschool van Arnhem en Nijmegen gevolgd.

Het panel werd ondersteund door C.M.F. Bomhof MOC, secretaris (gecertificeerd).